

Handläggare
Lisa Svensson
Telefon: 08-508 47 480**Till**
Arbetsmarknadsnämnden
den 29 augusti 2017**Ärende 6****Yttrande över remiss av betänkandet Bättre
skydd mot diskriminering (SOU 2016:87)***Remiss från kommunstyrelsen, dnr 110-958/2017***Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut**

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Arjun Bakshi
arbetsmarknadsdirektörKarin Eriksson Bech
utvecklingschef**Sammanfattning**

Kommunstyrelsen har remitterat utredningen *Bättre skydd mot diskriminering* (SOU 2016:87) till arbetsmarknadsnämnden för yttrande.

Utgångspunkten för utredningens uppdrag har varit att det är en mänsklig rättighet att inte utsättas för diskriminering. Trots det är vårt samhälle långt ifrån fritt från diskriminering. Det är ett problem. Ett annat problem är att många av de som har diskriminerats inte får stöd och hjälp med att ta till vara sina rättigheter. Det övergripande syftet med den aktuella utredningen har varit att hitta lösningar på dessa problem eller åtminstone vägar för att minska dem.

I betänkandet föreslås ett antal reformer med syfte att förbättra organisation och ansvarsfördelning kring arbetet mot diskriminering såväl vad gäller tillsyn som främjande insatser.

Arbetsmarknadsförvaltningen ställer sig i huvudsak positiv till förslagen i betänkandet då det kan innebära att fler enskilda som

utsätts för diskriminering kan få bättre hjälp och möjlighet att ta tillvara sina rättigheter samt att kunskapen kring diskrimineringsfrågor stärks.

Vidare ser arbetsmarknadsförvaltningen positivt på att ansvaret för diskriminering och annan kränkande behandling gällande skolfrågor flyttas från DO till skolinspektionen. Förslaget innebär troligen ett lättbegripligt och överskådligt system för både skolor och den enskilde, vilket kan leda till att den enskilde har större möjlighet till upprättelse. Förslaget bör dock tydliggöras gällande hur ansvaret ska fördelas mellan huvudman och utbildningsanordnare när det gäller arbetet att genomföra aktiva åtgärder mot diskriminering och annan kränkande behandling

Bakgrund

Regeringen tillsatte i januari 2014 en utredning som syftade till att lämna förslag på hur arbetet mot diskriminering kan effektiviseras. Uppdraget har bestått i flera delar:

- en översyn av Diskrimineringsombudsmannens (DO) roll och uppdrag,
- översyn av arbetet mot diskriminering på regional och lokal nivå,
- uppdraget att överväga om en annan ansvarsfördelning för tillsyn respektive främjande insatser inom området kan effektivisera arbetet mot diskriminering,
- Analys av vem som ska ansvara för tillsynen över arbetet med åtgärder mot diskriminering i skolan – DO eller Skolinspektionen,
- Analys av diskrimineringslagens bevisbörderegler samt
- En analys av om regleringen om skydd mot diskriminering i offentlig verksamhet behöver ändras.

Utredningen har i december 2016 avlämnat ett slutbetänkande.

Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat utredningen *Bättre skydd mot diskriminering* (SOU 2016:87) till arbetsmarknadsnämnden för yttrande.

Utredningen anser att DO fortsatt bör arbeta på en övergripande nivå med att skapa praxis och arbeta med främjandeåtgärder. DO:s rätt att föra talan i domstol bör enligt utredningen användas för att pröva mål där det finns behov av vägledning från domstolarna eller i mål där DO bedömer att det finns särskilda skäl. Utredningen föreslår också att DO bör utreda fler ärenden och kontakta de

anmälda organisationerna oftare i syfte att skapa medvetenhet och öka kunskapen om diskriminering.

När det gäller organisationen av arbetet mot diskriminering på regional och lokal nivå menar utredningen att antidiskrimineringsbyråerna bör få utökade resurser och ges huvuduppgiften att stödja enskilda i att ta tillvara sina rättigheter. DO ska fungera som ett stöd för byråernas arbete. Länsstyrelsernas uppdrag knutet till diskriminering föreslås förtydligas att gälla bl.a. områdena kunskapsöverföring, stöd och utbildning till strategiska aktörer i länet. Vidare föreslås en ny diskrimineringsnämnd som ett enklare, snabbare och billigare sätt att pröva fall kring diskriminering. Nämndens beslut föreslås inte bli bindande. Utredningen menar att inrättandet av en nämnd ställer krav på ytterligare överväganden kring regelverk och organisering men att förändringarna sammantaget både innebär förstärkta möjligheter för den enskilde att tillvarata sina rättigheter och att DO får förbättrade möjligheter att arbeta strategiskt.

Bevisbördesreglerna i diskrimineringslagen, föräldradighetslagen, skollagen samt lagen om särskilt skydd mot repressalier för arbetstagare som slår larm om allvarliga missförhållanden föreslås förtydligas i syfte att klargöra att det handlar om att ge en bevislättning i diskrimineringsmål för den som anför att denne utsetts för diskriminering.

Utredningen föreslår också att ansvaret för tillsyn av arbetet att motverka diskriminering i skollagsreglerad verksamhet bör flyttas från DO till skolinspektionen. Detta innebär att reglerna som rör skolan flyttas till skollagen från diskrimineringslagen och att justeringar föreslås inom ett flertal områden i syfte att harmonisera regelverken.

Slutligen föreslår utredningen också att ett generellt diskrimineringsförbud bör utredas snarare än att man utvecklar diskrimineringslagens förbud mot diskriminerande bemötande.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom arbetsmarknadsförvaltningens utvecklings- och utredningsstab i samråd med HR-staben samt Vuxenutbildning Stockholm.

Arbetsmarknadsförvaltningens synpunkter och förslag

Arbetsmarknadsförvaltningen ser i huvudsak positivt på förslagen i betänkandet som kan leda till att fler enskilda som utsätts för

diskriminering får hjälp och större möjlighet att ta tillvara sina rättigheter samt att kunskapen vid flera instanser stärks kring diskrimineringsfrågor. Diskriminering i arbetslivet är väl belagt i forskningen och det är en högst angelägen fråga att både genom lagstiftning och stödjande insatser minska diskriminering – inte minst för att skapa förutsättningar för nyanlända att komma in på arbetsmarknaden och även kunna få arbete som motsvarar deras kompetens. Personer med funktionsvariationer är en annan grupp där diskriminering på arbetsmarknaden utgör ett stort hinder för arbetsmarknadsetablering för många individer. En väl fungerande diskrimineringslagstiftning behövs där stödet för den enskilde stärks och blir mer tillgängligt.

Vidare anser arbetsmarknadsförvaltningen att det är positivt att skolinspektionen tar över hela ansvaret för diskriminering och annan kränkande behandling för verksamheter inom skolområdet. Förslaget innebär troligen ett mer överskådligt och lättbegripligt system ur den enskildes perspektiv över tillsynen och möjligheterna till upprättelse inom skolan vilket är viktigt ur den enskildes perspektiv. Även ur skolans perspektiv finns fördelar att reglerna kring diskriminering förs in i skollagen.

När det gäller harmoniseringen av regelverk som blir följden av utredningens förslag om att flytta ansvaret för tillsyn av diskrimineringsärenden inom skolområdet till skolinspektionen anser arbetsmarknadsförvaltningen att det är viktigt att det är tydligt vilket ansvar som åvilar huvudmannen respektive utbildningsanordnaren. Inom vuxenutbildningen i Stockholms stad studerar en övervägande del hos utbildningsanordnare som är upphandlade av kommunen. Skrivningarna i utredningen pekar å ena sidan på att arbetet med aktiva åtgärder ska bedrivas inom varje verksamhet, men samtidigt uttalas att det är huvudmannen som ska *genomföra* arbetet med aktiva åtgärder genom att identifiera risker, analysera orsakerna och vidta åtgärder. Arbetet ska också bedrivas fortlöpande vilket understryker behovet av att knyta ansvaret för att rent praktiskt arbeta med de aktiva åtgärderna till respektive verksamhet. Skrivningarna kring hur ansvaret fördelas bör förtydligas.

Bilaga

1. Sammanfattning av betänkandet bättre skydd mot diskriminering, SOU 2016:87.